

1 PROSENTTILASKENTAA JA YKSINKERTAINEN KORKO

1.1 Prosenttilaskentaa

ALOITA PERUSTEISTA

101. a) $\frac{1}{2} = 0,5 = 50 \%$

Vastaus: 50 %

b) $\frac{1}{4} = 0,25 = 25 \%$

Vastaus: 25 %

c) $\frac{3}{5} = 0,6 = 60 \%$

Vastaus: 60 %

102. a) Muunnetaan prosenttiluku desimaaliluvuksi $73 \% = 0,73$.

Vastaus: 0,73

b) Muunnetaan prosenttiluku desimaaliluvuksi $157 \% = 1,57$.

Vastaus: 1,57

c) Muunnetaan prosenttiluku desimaaliluvuksi $0,08 \% = 0,0008$.

Vastaus: 0,0008

103. a) Muodostetaan prosenttiosuutta vastaava kerroin.
 $27 \% = 0,27$
Lasketaan prosenttiosuutta vastaava rahamäärä.
 $0,27 \cdot 56,40 \text{ €} = 15,228 \text{ €} \approx 15,23 \text{ €}$

Vastaus: 15,23 €

- b) Muodostetaan prosenttiosuutta vastaava kerroin.
 $0,84 \% = 0,0084$
Lasketaan prosenttiosuutta vastaava rahamäärä.
 $0,0084 \cdot 1904,25 \text{ €} = 15,995 \dots \text{ €} \approx 16,00 \text{ €}$

Vastaus: 16,00 €

- c) Muodostetaan prosenttiosuutta vastaava kerroin.
 $140 \% = 1,4$
Lasketaan prosenttiosuutta vastaava rahamäärä.
 $1,4 \cdot 8,29 \text{ €} = 11,606 \text{ €} \approx 11,61 \text{ €}$

Vastaus: 11,61 €

104. a) $\frac{11}{18} = 0,611\dots = 61,1\dots \% \approx 61 \%$

Vastaus: 61 %

- b) $\frac{11}{2000} = 0,0055 = 0,55\dots \% \approx 1 \%$

Vastaus: 1 %

- c) $\frac{11}{10} = 1,1 = 110 \%$

Vastaus: 110 %

- 105.** a) 10 % 40 eurosta on 4 euroa, joten 20 % on 8 euroa.
Housujen lopullinen hinta on siis $40 \text{ €} - 8 \text{ €} = 32 \text{ €}$.

Vastaus: 32 €

- b) 25 % on 8 eurosta on 2 euroa, joten aterian lopullinen hinta on 10 €.

Vastaus: 10 €

- c) 15 % 100 eurosta on 15 €, joten takin hinta korotuksen jälkeen on $100 \text{ €} + 15 \text{ €} = 115 \text{ €}$.
10 % 115 eurosta on 11,50 €, joten takin lopullinen hinta on $115 \text{ €} - 11,50 \text{ €} = 103,50 \text{ €}$.

Vastaus: 103,50 €

- d) Kahden jäätelön normaalihinta on $2 \cdot 2 \text{ €} = 4 \text{ €}$ ja alennettu hinta on 3 €, joten alennettu hinta on $\frac{3 \text{ €}}{4 \text{ €}} = 0,75 = 75 \%$ alkuperäisestä hinnasta. Alennus on siis 25 %.

Vastaus: 25 %

- 106.** Lasketaan, kuinka moninkertainen maksu on perintäkulojen kanssa verrattuna alkuperäiseen terveyskeskusmaksuun.

$$\frac{31 \text{ €}}{20,60 \text{ €}} = 1,50485\dots \approx 150,485\dots \%$$

Lopullinen maksu oli $150,485\dots \% - 100 \% = 50,485\dots \% \approx 50,5 \%$ suurempi kuin alkuperäinen.

Vastaus: 50,5 %

107. Presidentille hyvän arvosanan antaneiden osuuden muutos prosenttiyksiköissä on $89 - 84 = 5$ prosenttiyksikköä.

Presidentille hyvän arvosanan antaneiden osuus kasvoi 5 prosenttiyksiköllä.

Vastaus: 5 prosenttiyksiköllä

108. A: 25 prosentin kasvua vastaava kerroin on
 $100 \% + 25 \% = 125 \% = 1,25$, joten hinta kasvaa 1,25-kertaiseksi.
Näin ollen muutos A ja lauseke IV kuuluvat yhteen.

B: 10 prosentin alenemista vastaava kerroin on
 $100 \% - 10 \% = 90 \% = 0,9$, joten hinta alenee 0,9-kertaiseksi.
Näin ollen muutos B ja lauseke II kuuluvat yhteen.

C: Kun hinta alenee 25 prosenttiin, hinta muuttuu
 $100 \% - 75 \% = 25 \% = 0,25$, joten hinta alenee 0,25-kertaiseksi.
Näin ollen muutos C ja lauseke III kuuluvat yhteen.

D: Kun hinta kasvaa 10 prosenttiin, hinta kasvaa
 $110 \% = 1,1$ -kertaiseksi.
Näin ollen muutos D ja lauseke I kuuluvat yhteen.

Vastaus: A: IV, B: II, C: III ja D: I

109. Merkitään Ullan varaamaa rahamäärää kirjaimella x . Ostosten jälkeen Ullalla on varatusta rahamäärästä jäljellä 36 % eli $0,36x$. Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä ostoksiin varattu rahamäärä x .

$$0,36x = 48,60 \quad || : 0,36$$
$$x = 135$$

Ulla varasi ostoksiin 135 €.

Vastaus: 135 €

110. A: Realla on vähemmän rahaa kuin Alilla. Lasketaan, kuinka monta prosenttia 16 euroa on 20 eurosta.

$$\frac{16}{20} = 0,8 = 80 \%$$

Realla on $100 \% - 80 \% = 20 \%$ vähemmän kuin Alilla, joten rahamäärä A ja ilmaisu IV kuuluvat yhteen.

- B: Alilla on vähemmän rahaa kuin Realla. Lasketaan, kuinka monta prosenttia 4 euroa on 20 eurosta.

$$\frac{4}{20} = 0,2 = 20 \%$$

Alilla on 20% Rean rahamäärästä, joten rahamäärä B ja ilmaisu I kuuluvat yhteen.

- C: Realla on vähemmän rahaa kuin Alilla. Lasketaan, kuinka monta prosenttia 4 euroa on 20 eurosta.

$$\frac{4}{20} = 0,2 = 20 \%$$

Realla on 20% Alin rahamäärästä, joten rahamäärä C ja ilmaisu II kuuluvat yhteen.

- D: Alilla on vähemmän rahaa kuin Realla. Lasketaan, kuinka monta prosenttia 16 euroa on 20 eurosta.

$$\frac{16}{20} = 0,8 = 80 \%$$

Alilla on $100 \% - 80 \% = 20 \%$ vähemmän kuin Realla, joten rahamäärä D ja ilmaisu III kuuluvat yhteen.

Vastaus: A: IV, B: I, C: II ja D: III

VAHVISTA OSAAMISTA

111. a) Lasketaan, kuinka monta prosenttia Suomen väkiluku on Ruotsin väkiluvusta.

$$\frac{5\,500\,000}{10\,400\,000} = 0,52884\dots = 52,884\dots \% \approx 53 \%$$

Vastaus: 53 %

- b) a-kohdan perusteella Suomen väkiluku on 52,884... % Ruotsin väkiluvusta.

Suomen väkiluku on $100 \% - 52,884\dots \% = 47,115\dots \% \approx 47 \%$ pienempi kuin Ruotsin väkiluku.

Vastaus: 47 %

- c) Lasketaan, kuinka monta prosenttia Ruotsin väkiluku on Suomen väkiluvusta.

$$\frac{10\,400\,000}{5\,500\,000} = 1,89090\dots = 189,090\dots \%$$

Ruotsi väkiluku on $189,090\dots \% - 100 \% = 89,090\dots \% \approx 89 \%$ suurempi kuin Suomen väkiluku.

Vastaus: 89 %

- 112. a)** Lasketaan, kuinka monta prosenttia mandariinipussin alennettu hinta on alkuperäisestä hinnasta.

$$\frac{1,49 \text{ €}}{2,20 \text{ €}} = 0,677\dots = 67,7\dots \%$$

Hinta aleni $100 \% - 67,7\dots \% = 32,2\dots \% \approx 32 \%$.

Vastaus: 32 %

- b)** Merkitään korotusta vastaavaa muutoskerrointa kirjaimella x . Mandariinipussin alennetun hinnan on x -kertaistuttava, jotta hinta palaisi alkuperäiselle tasolle. Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä muutoskerroin x .

$$1,49x = 2,20 \quad || :1,49 \\ x = 1,476\dots$$

Hinnan on kasvettava 1,476...-kertaiseksi. Näin ollen hintaa on korotettava $147,6\dots \% - 100 \% = 47,6\dots \% \approx 48 \%$.

Vastaus: 48 %

- 113. a)** Sokeripitoisuuksien erotus on $18 - 11 = 7$, joten sokeripitoisuus aleni 7 prosenttiyksikköä.

Vastaus: 7 prosenttiyksikköä

- b)** Lasketaan, kuinka monta prosenttia uusi sokeripitoisuus on vanhasta sokeripitoisuudesta. Jogurtin määrä on 200 grammaa, joten aluksi sokeria oli $0,18 \cdot 200 \text{ g} = 36 \text{ g}$ ja lopuksi sokeria oli $0,11 \cdot 200 \text{ g} = 22 \text{ g}$. Lasketaan kuinka monta prosenttia lopun sokerin määrä on alun sokerin määrästä.

$$\frac{22 \text{ g}}{36 \text{ g}} = 0,611\dots = 61,1\dots \%$$

Sokeripitoisuus väheni $100 \% - 61,1\dots \% = 38,8\dots \% \approx 39 \%$.

Vastaus: 39 %

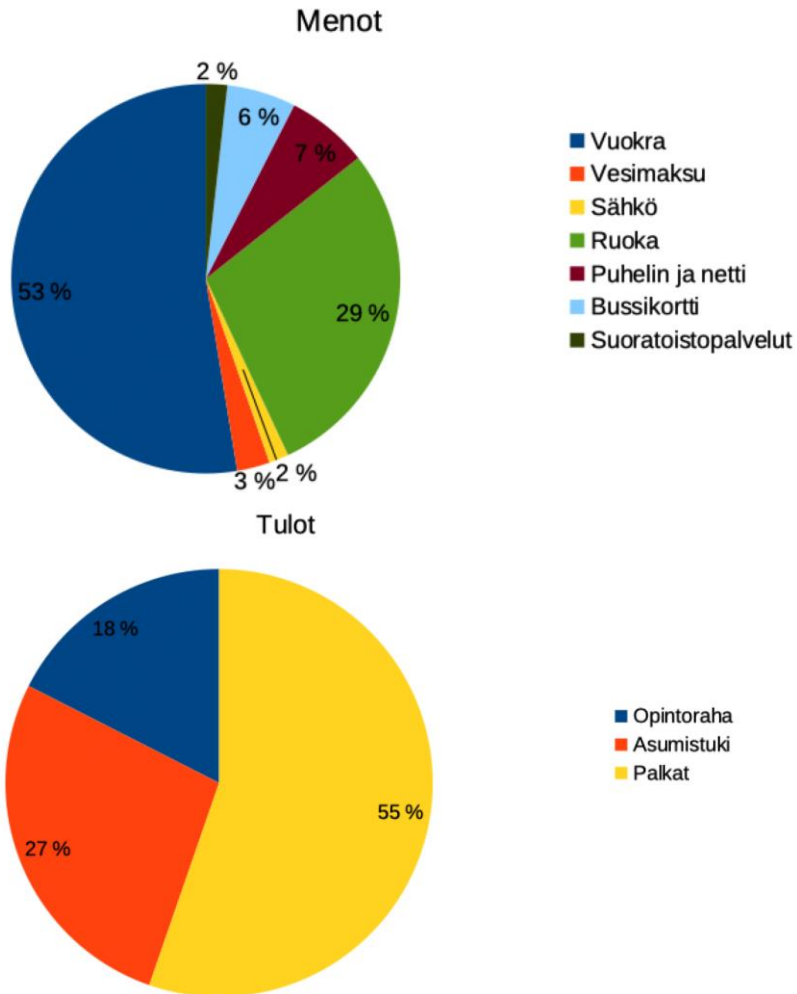
- 114.** Kirjoitetaan soluun C3 ”=0,9*C2” ja kopioidaan solua oikealle. Vastaavasti kirjoitetaan soluun C4 ”=0,8*C2” ja kopioidaan solua oikealle. Jatketaan näin muille alennetuille hinnoille, jolloin saadaan taulukko

	A	B	C	D	E	F	G
1			Alkuperäinen hinta (€)				
2			9,90	19,90	29,90	39,90	49,90
3	Alennus	10 %	8,91	17,91	26,91	35,91	44,91
4		20 %	7,92	15,92	23,92	31,92	39,92
5		30 %	6,93	13,93	20,93	27,93	34,93
6		40 %	5,94	11,94	17,94	23,94	29,94
7		50 %	4,95	9,95	14,95	19,95	24,95
8		60 %	3,96	7,96	11,96	15,96	19,96

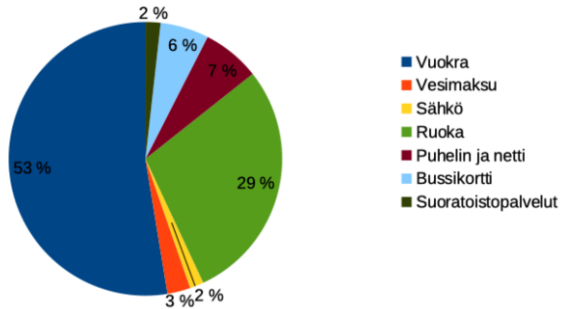
Vastaus:

		Alkuperäinen hinta (€)				
		9,90	19,90	29,90	39,90	49,90
Alennus	10 %	8,91	17,91	26,91	35,91	44,91
	20 %	7,92	15,92	23,92	31,92	39,92
	30 %	6,93	13,93	20,93	27,93	34,93
	40 %	5,94	11,94	17,94	23,94	29,94
	50 %	4,95	9,95	14,95	19,95	24,95
	60 %	3,96	7,96	11,96	15,96	19,96

115. a) Syötetään tulot ja menot taulukkolaskentaohjelmaan ja muodostetaan niistä ympyräkuvio.

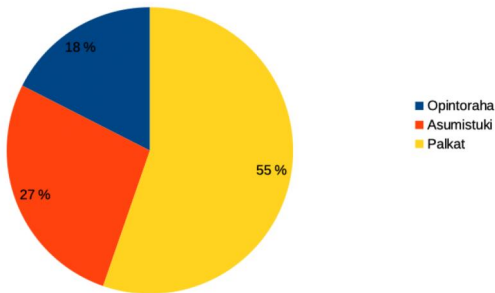

Menot

Vastaus:

Tulot

b) Lasketaan ohjelmalla menot ja tulot.

	A	B	C	D
1	Menot		Tulot	
2	Vuokra	385	Opintoraha	190
3	Vesimaksu	20	Asumistuki	295
4	Sähkö	12	Palkat	600
5	Ruoka	210	Yhteensä	1085
6	Puhelin ja netti	50		
7	Bussikortti	42		
8	Suoratoistopalvelut	13		
9	Yhteensä	732		

Menot ovat yhteensä 732 € ja tulot 1085 €. Allulla jää kuukaudessa rahaa keskimäärin $1085 \text{ €} - 732 \text{ €} = 353 \text{ €}$.

Vastaus: 353 €

c) Allun tulot ovat $1085 \text{ €} / 732 \text{ €} = 1,48224\dots = 148,224\dots \%$ menoista. Tulot ovat siis $148,224\dots \% - 100 \% = 48,224\dots \% \approx 48 \%$ suuremmat kuin menot.

Vastaus: 48 %

- 116.** Auton arvo aleni vuosittain 16 %, joten seuraavana vuonna auton arvo oli $100\% - 16\% = 84\%$ edellisen vuoden arvosta. Kahdessa vuodessa auton arvo aleni $0,84^2$ -kertaiseksi ja vastaavasti kolmessa vuodessa $0,84^3$ -kertaiseksi. Merkitään auton alkuperäistä arvoa kirjaimella x . Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä auton alkuperäinen arvo x .

$$\begin{aligned}0,84^3 \cdot x &= 5600 \quad || : 0,84^3 \\x &= 9448,223\dots \\x &\approx 9400\end{aligned}$$

Käytetyn auton arvo kolme vuotta sitten oli noin 9400 €.

Vastaus: 9400 €

- 117.** Jenny laski väärin, sillä 2,6 prosentin muutos tapahtuu ensimmäisen vuoden jälkeen kasvaneelle asukasluvulle. Siis joka vuosi 2,6 prosenttia suurempi asukasluku kuin edellisenä vuotena. Koska asukasluku kasvaa vuosittain 2,6 %, niin se kasvaa vuosittain 1,026-kertaiseksi. Ensimmäisen vuoden jälkeen asukasluku on $1,026 \cdot 8739$. Toisen vuoden jälkeen asukasluku on $1,026^2 \cdot 8739$. Näin ollen neljän vuoden päästä asukasluku on arvion mukaan $1,026^4 \cdot 8739 = 9683,919\dots \approx 9684$.

Vastaus: Jenny ei ottanut huomioon, että 2,6 % lasketaan joka vuosi eri luvusta. Asukasluku neljän vuoden päästä on 9684.

- 118.** Merkitään blogin kuukausittaisten seuraajien muutoskerrointa kirjaimella x . Kuukauden kuluttua seuraajien määrä on $789x$, kahden kuukauden kuluttua $789x \cdot x = 789x^2$ ja niin edelleen. Viiden kuukauden kuluttua seuraajien määrä on $789x^5$. Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä muutoskerroin x .

$$789x^5 = 1640 \quad || : 789$$

$$x^5 = 2,078\dots$$

$$x = \sqrt[5]{2,078\dots}$$

$$x = 1,157\dots$$

Blogin seuraajien määrä 1,157...-kertaistu kuukausittain.

Näin ollen blogin seuraajien määrä kasvoi keskimäärin kuukaudessa $115,7\dots \% - 100 \% = 15,7\dots \% \approx 16 \%$.

Vastaus: 16 %

119. a) Kun hinta kasvaa 200 %, niin se kasvaa
 $100 \% + 200 \% = 300 \% = 3$ -kertaiseksi.

Väite on epätosi. Hinta kasvaa kolminkertaiseksi.

Vastaus: epätosi, kolminkertaiseksi

- b) Hinta alenee vuosittain 40 %, joten vuoden päästä hinta on
 $100 \% - 40 \% = 60 \%$ edellisen vuoden hinnasta. Hinta 0,6-kertaistuu vuosittain. Kolmessa vuodessa hinta $0,6^3 = 0,216$ -kertaistuu.

Kolmen vuoden kuluessa hinta alenee
 $100 \% - 21,6 \% = 78,4 \% \approx 78 \%$.

Väite on epätosi. Hinta alenee noin 78 %.

Vastaus: epätosi, 78 %

- c) Merkitään alkuperäistä hintaa kirjaimella a . Tällöin kahden vuoden kuluttua hinta on $1,5 \cdot a$.

Merkitään vuosittaista muutoskerrointa kirjaimella x . Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä muutoskerroin x .

$$\begin{aligned}x^2 \cdot a &= 1,5a && \parallel : a \\x^2 &= 1,5 \\x &= \pm\sqrt{1,5} \\x &= \pm 1,224\dots\end{aligned}$$

Koska muutoskerroin on positiivinen luku, niin $x = 1,224\dots$

Hinta kasvaa vuosittain noin $122,4\dots \% - 100 \% = 22,4\dots \% \approx 22 \%$.
Väite on epätosi.

Vastaus: epätosi, 22 %

- 120.** Merkitään työntekijöiden palkkoja alussa kirjaimella a . Neljässä vuodessa palkat kasvoivat 1,028-kertaisiksi. Merkitään vuosittaista muutoskerrointa kirjaimella x . Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä vuosittainen muutos x .

$$\begin{aligned}x^4 \cdot a &= 1,028a && ||: a \\x^4 &= 1,028 \\x &= \pm \sqrt[4]{1,028}\end{aligned}$$

Koska muutoskerroin on positiivinen luku, niin $x = 1,00692\dots$

Palkat kasvavat vuosittain 1,00692...-kertaisiksi eli ne kasvavat keskimäärin 0,692... % \approx 0,7 % vuodessa.

Vastaus: 0,7 %

- 121. a)** Merkitään taulun arvoa kirjaimella a .

Ensimmäisen muutoksen jälkeen taulun arvo on kasvanut 30 % eli hinta on 1,30-kertaistunut.

Toisen muutoksen jälkeen taulun arvo on laskenut 10 % eli hinta on 0,9-kertaistunut.

Kolmannen muutoksen jälkeen taulun arvo on noussut 25 % eli hinta on 1,25-kertaistunut.

Taulun arvo muutosten jälkeen oli $1,25 \cdot 0,9 \cdot 1,3 \cdot a = 1,4625a$.

Taulun arvo kasvoi $146,25 \% - 100 \% = 46,25 \% \approx 46 \%$.

Vastaus: kasvoi 46 %

- b)** Merkitään uutta muutoskerrointa kirjaimella x . Taulun arvon $1,4625a$ tulee palata x -kertaistuuessa takaisin arvoon a . Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä muutoskerroin x .

$$\begin{aligned}1,4625 \cdot x \cdot a &= a && ||: a \\1,4625x &= 1 && ||: 1,4625 \\x &= 0,683\dots\end{aligned}$$

Taulun arvon tulee 0,683...-kertaistua eli taulun arvon tulee laskea $100 \% - 68,3\dots \% = 31,6\dots \% \approx 32 \%$.

Vastaus: laskea 32 %

- 122.** Merkitään ensimmäisen puoliskon liikevaihtoa kirjaimella x . Tällöin toisen puoliskon liikevaihto on $0,9x$ ja koko vuoden liikevaihto on $x + 0,9x = 1,9x$. Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä ensimmäisen puoliskon liikevaihto x .

$$\begin{aligned} 1,9x &= 5\,000\,000 && \parallel : 1,9 \\ x &= 2\,631\,578,947\dots \end{aligned}$$

Toisen puoliskon liike vaihto on

$$0,9 \cdot 2\,631\,578,947\dots \text{ €} = 2\,368\,421,052\dots \text{ €} \approx 2\,400\,000 \text{ €}$$

Vastaus: 2,4 miljoonaa euroa

SYVENNÄ YMMÄRRYSTÄ

- 123.** Alkuperäinen hajuvesiliuos jaetaan neljään osaan, joten jokaisen liuokseen tulee $\frac{40 \text{ ml}}{4} = 10 \text{ ml}$. Jokaisessa liuoksessa on aromia $0,1 \cdot 10 \text{ ml} = 1 \text{ ml}$.

Määritetään myytävien erivahvuisten liuosten tilavuudet.

Aromipitoisuus 0,1 %:

Merkitään liuoksen tilavuutta kirjaimella x . Muodostetaan yhtälö aromiaineen avulla ja ratkaistaan siitä liuoksen tilavuus x .

$$\begin{aligned} 0,001 \cdot x &= 1 && \parallel : 0,001 \\ x &= 1000 \end{aligned}$$

Liuosta, jonka aromipitoisuus on 0,1 %, voidaan valmistaa 1000 ml.

Aromipitoisuus 0,5 %:

Merkitään liuoksen tilavuutta kirjaimella x . Muodostetaan yhtälö raudan avulla ja ratkaistaan siitä liuoksen tilavuus x .

$$\begin{aligned} 0,005 \cdot x &= 1 && \parallel : 0,005 \\ x &= 200 \end{aligned}$$

Liuosta, jonka aromipitoisuus on 0,5 %, voidaan valmistaa 200 ml.

Aromipitoisuus 1,0 %:

Merkitään liuoksen tilavuutta kirjaimella x . Muodostetaan yhtälö aromin avulla ja ratkaistaan siitä liuoksen tilavuus x .

$$0,01 \cdot x = 1 \quad || : 0,01 \\ x = 100$$

Liuosta, jonka aromipitoisuus on 1,0 %, voidaan valmistaa 100 ml.

Aromipitoisuus 2,0 %:

Merkitään liuoksen tilavuutta kirjaimella x . Muodostetaan yhtälö aromin avulla ja ratkaistaan siitä liuoksen tilavuus x .

$$0,02 \cdot x = 1 \quad || : 0,02 \\ x = 50$$

Liuosta, jonka aromipitoisuus on 2,0 %, voidaan valmistaa 50 ml.

Vastaus: 1000 ml, 200 ml, 100 ml ja 50 ml

124. Aika saadaan jakamalla matka keskinopeudella.

Asfaltoinnin alkuperäinen nopeus oli $4,7 \text{ km} / 4 \text{ vrk} = 1,175 \text{ km/vrk}$.

Alkuperäisellä nopeudella 30 kilometrin urakkaan kuluisi aikaa
 $30 \text{ km} / 1,175 \text{ km/vrk} = 25,531\dots \text{ vrk}$.

Kun nopeus hidastui 15 %, uusi nopeus oli
 $0,85 \cdot 1,175 \text{ km/vrk} = 0,99875 \text{ km/vrk}$.

Uudella nopeudella urakkaan kului aikaa
 $30 \text{ km} / 0,99875 \text{ km/vrk} = 30,037\dots \text{ vrk}$.

Lasketaan, kuinka monta prosenttia urakkaan kuluva aika oli uudella nopeudella verrattuna alkuperäiseen nopeuteen.

$$30,037\dots \text{ vrk} / 25,531\dots \text{ vrk} = 1,17647\dots = 117,647\dots \%$$

Asfaltointiin kuluva aika pitenee
 $117,647\dots \% - 100 \% = 17,647\dots \% \approx 18 \%$

Vastaus: 18 %

125. Merkitään asiakkaiden alkuperäistä määrää kirjaimella a . Kahvia ostavia asiakkaita on $0,9a$ ja asiakkaita, jotka eivät osta kahvia on $0,1a$.

Hinnan muutoksen yhteydessä kahvia ostavien asiakkaiden määrä vähenee 20 %, joten uusi kahvia ostavien asiakkaiden määrä on $0,8 \cdot 0,9a = 0,72a$. Asiakkaiden kokonaismäärä saadaan, kun kahvia ostavien asiakkaiden määrään lisätään asiakkaat, jotka eivät osta kahvia eli $0,72a + 0,1a = 0,82a$.

Lasketaan, kuinka monta prosenttia ostaa kahvia muutoksen jälkeen.

$$\frac{0,72a}{0,82a} = 0,878\dots \approx 0,88$$

Asiakkaista ostaa muutoksen jälkeen kahvia 88 %.

Vastaus: 88 %

126. Merkitään alkuperäisen suklaalevyn massaa kirjaimella a ja hintaa kirjaimella b .

Taulukoidaan suklaalevyn massa, hinta ja kilohinta.

	Massa (kg)	Hinta (€)	Kilohinta (€/kg)
Ennen muutosta	a	b	$\frac{b}{a}$
Muutoksen jälkeen	$1,1a$	$1,07b$	$\frac{1,07b}{1,1a} = 0,972\dots \frac{b}{a}$

Uusi kilohinta on $0,972\dots$ -kertainen verrattuna alkuperäiseen kilohintaan.

Näin ollen suklaalevyn kilohinta aleni

$$100\% - 97,2\dots\% = 2,72\dots\% \approx 3\%$$

Vastaus: aleni 3 %

127. Merkitään kustannusarviota kirjaimella a . Muodostetaan yhtälö, kun kustannusarvio a ylitettiin 10 %:lla ja lopulliset kustannukset olivat 25,9 miljoonaa euroa. Ratkaistaan yhtälöstä kustannusarvio a .

$$\begin{aligned} 1,1 \cdot a &= 25,9 & \parallel : 1,1 \\ a &= 23,545\dots \end{aligned}$$

Kustannusarvio oli 23,545... miljoonaa euroa.

Kustannukset nousivat $25,9 - 23,545\dots = 2,354\dots$ miljoonaa euroa.

Kustannusten noususta 75 % oli työkustannuksia, joten kasvaneet työkustannukset olivat $0,75 \cdot 2,354\dots = 1,765\dots$ miljoonaa euroa.

Kustannusarvion mukaan työkustannukset olivat 40 % eli $0,4 \cdot 23,545\dots = 9,418\dots$ miljoonaa euroa.

Lopulliset työkustannukset olivat $1,765\dots + 9,418\dots = 11,184\dots$ miljoonaa euroa.

Lopullisista kustannuksista työkustannukset olivat

$$\frac{11,184\dots}{25,9} = 0,43181\dots = 43,181\dots \% \approx 43 \%$$

Vastaus: 43 %

1.2. Yksinkertainen korko

ALOITA PERUSTEISTA

128. a) Korkoa maksetaan 2,00 % talletuksen suuruudesta. 1 % talletuksen suuruudesta on $\frac{500 \text{ €}}{100} = 5 \text{ €}$, joten 2 % talletuksen suuruudesta on $2 \cdot 5 \text{ €} = 10 \text{ €}$.

Tilille maksetaan vuodessa korkoa 10 €.

Vastaus: 10 euroa

- b) Korko lisätään pääomaan.
Tilillä on koron maksun jälkeen rahaa $500 \text{ €} + 10 \text{ €} = 510 \text{ €}$.

Vastaus: 510 euroa

129. Korosta maksetaan lähdevero 30 %.

Lasketaan, kuinka monta euroa on 30 % 200 eurosta. 1 % 200 eurosta on $\frac{200 \text{ €}}{100} = 2 \text{ €}$, joten 30 % 200 eurosta on $30 \cdot 2 \text{ €} = 60 \text{ €}$.

200 euron korosta maksetaan lähdevero 60 €.

Vastaus: 60 euroa

130. a) Korkokanta tarkoittaa tilin korkoa prosentteina. Nettokorkokanta tarkoittaa korkokantaa, josta lähdevero on pidätetty.

- b) Lähdevero on 30 %, joten tilin korosta jää koron maksun jälkeen $100 \% - 30 \% = 70 \%$ jäljelle.

Nettokorkokanta on siis $0,70 \cdot 2,20 \% = 1,54 \%$.

Vastaus: 1,54 %

- 131.** a) Lähdevero on 30 %, joten tilin korosta jää koronmaksun jälkeen $100 \% - 30 \% = 70 \%$ jäljelle. Nettokorkokanta on siis $0,7 \cdot 1,50 \% = 1,05 \%$.

Vastaus: 1,05 %

- b) Korkoa maksetaan 1,05 % talletuksen suuruudesta, eli $0,0105 \cdot 1000 \text{ €} = 10,50 \text{ €}$.

Nettokorko on 10,50 €.

Vastaus: 10,50 euroa

- c) Koron maksun jälkeen tilillä on $1000 \text{ €} + 10,50 \text{ €} = 1010,50 \text{ €}$.

Vastaus: 1010,50 euroa

- 132.** Yhtälössä k on pääoma, i korkokanta prosenttikertoimena ja t korkoaika kuukausina.

- a) $k = 2600 \text{ €}$ on pääoma, joten väite on oikein.

Vastaus: oikein

- b) Korkokanta on $i = 0,90 \% = 0,009$, joten väite on väärin.

Vastaus: väärin; 0,0090

- c) Korkoaika vuosina saadaan jakamalla korkopäivien määrä luvulla 360.

Korkoaika on siis vuosina $t = \frac{73}{360}$, joten väite on väärin.

Vastaus: väärin, $\frac{73}{360}$

- 133. a)** Lasketaan korkopäivät.
huhtikuu: $30 - 16 = 14$ (talletuspäivää ei lasketa)
toukokuu: 31
kesäkuu: 30
heinäkuu: 31
elokuu: 31
syyskuu: 9 (lopetuspäivä lasketaan)

Korkopäiviä on yhteensä $14 + 31 + 30 + 31 + 31 + 9 = 146$.

Vastaus: 146 päivää

- b)** Korkopäiviä on 146, joten korkoaika on $\frac{146}{365}$ vuotta.

Vastaus: $\frac{146}{365}$ vuotta

- 134. a)** Korkotapa on todelliset/365.
Lasketaan korkopäivät.
maaliskuu: $31 - 30 = 1$ (talletuspäivää ei lasketa)
huhtikuu: 30
toukokuu: 31
kesäkuu: 15 (lopetuspäivä lasketaan)

Korkopäiviä on yhteensä $1 + 30 + 31 + 15 = 77$, joten korkoaika on $\frac{77}{365}$ vuotta.

Vastaus: $\frac{77}{365}$ vuotta

- b)** Nettokorkokanta on $0,7 \cdot 1,20 \% = 0,84 \%$.

Vastaus: 0,84 %

- c)** Lasketaan korko r , kun pääoma $k = 750$ €, korkokanta $i = 0,0084$ ja korkoaika $t = \frac{77}{365}$ vuotta.

$$r = kit = 750 \text{ €} \cdot 0,0084 \cdot \frac{77}{365} = 1,3290... \text{ €} \approx 1,33 \text{ €}$$

Vastaus: 1,33 euroa

- 135.** Pääoma on $k = 1000$ €.
Tilin korkokanta on $2,00$ %, joten $i = 0,02$, kun lähdeveroa ei huomioida.
Talletusaika on vuosi, joten korkoaika on $t = 1$.

Jos veroja ei huomioida, korko on
 $r = kit = 1000 \text{ €} \cdot 0,02 \cdot 1 = 1000 \text{ €} \cdot 0,02$.
Ilmaisua A vastaa siis lauseke I.

Asiakas saa lähdeveron jälkeen tilille 70 % korosta eli
 $0,7 \cdot 1000 \text{ €} \cdot 0,02$.
Ilmaisua B vastaa siis lauseke III.

Verottajalle maksetaan 30 % koroista eli
 $0,3 \cdot 1000 \text{ €} \cdot 0,02$.
Ilmaisua C vastaa siis lauseke IV.

Nettokorkokanta on $0,70 \cdot 2,00$ %, joten ilmaisua D vastaa lauseke II.

Vastaus: A: I, B: III, C: IV ja D: II

- 136.** Nettokorkokanta on $3,50$ %, joten $i = 0,0350$.
Korkoaika $t = 1$ vuosi.
Maksetun koron määrä on $r = 50,05$ €.

Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä talletettu summa k .

$$\begin{aligned} r &= kit \\ 50,05 &= k \cdot 0,0350 \cdot 1 && ||: 0,0350 \\ k &= 1430 \end{aligned}$$

Jasmin talletti 1430 €.

Vastaus: $50,05 = k \cdot 0,0350 \cdot 1$ ja 1430 euroa

VAHVISTA OSAAMISTA

137. Tilillä oleva pääoma on 500 € ja korkokanta 3,00 %. Korkoa maksetaan siis 3 % 500 eurosta. Koska 1 % 500 eurosta on $\frac{500 \text{ €}}{100} = 5 \text{ €}$, niin 3 % 500 eurosta on $3 \cdot 5 \text{ €} = 15 \text{ €}$.

Korosta pidätetään 30 % lähdevero. Koska 10 % 15 eurosta on $\frac{15 \text{ €}}{10} = 1,50 \text{ €}$,

niin 30 % 15 eurosta on $3 \cdot 1,50 \text{ €} = 4,50 \text{ €}$.

Lähdevero maksetaan siis 4,50 €, joten nettokorko on $15 \text{ €} - 4,5 \text{ €} = 10,50 \text{ €}$.

Pilvi voi nostaa tililtä vuoden kuluttua $500 \text{ €} + 10,50 \text{ €} = 510,50 \text{ €}$.

Vastaus: 510,50 €

139. a) Lausekkeessa $0,7 \cdot 2,6 \%$ prosenttiluku 2,6 % voi olla esimerkiksi tilin korkokanta, jolloin lausekkeen arvo on nettokorkokanta, kun korosta pidätetään 30 prosentin lähdevero. Ongelma voi siis olla esimerkiksi ”Mikä on tilin nettokorkokanta, kun korkokanta on 2,6 %?”

Vastaus: Mikä on tilin nettokorkokanta, kun korkokanta on 2,6 %?

- b) Lausekkeessa $390 \text{ €} \cdot 0,0182$ rahasumma 390 € voi olla esimerkiksi tilillä oleva pääoma ja 0,0182 nettokorkokanta prosenttikertoimena. Ongelma voi siis olla esimerkiksi ”Kuinka paljon 390 euron talletukselle maksetaan korkoa vuodessa, kun nettokorkokanta on 1,82 %?”

Vastaus: Kuinka paljon 390 euron talletukselle maksetaan korkoa vuodessa, kun nettokorkokanta on 1,82 %?

- c) Lausekkeessa $390 \text{ €} \cdot 0,0182 \cdot \frac{83}{360}$ rahasumma 390 € voi olla esimerkiksi tilillä oleva pääoma, luku 0,0182 nettokorkokanta prosenttikertoimenä ja $\frac{83}{360}$ korkoaika vuosina.

Ongelma voi siis olla esimerkiksi ”Kuinka paljon 390 euron talletukselle maksetaan korkoa 83 korkopäivältä, kun tilin nettokorkokanta on 1,82 % ja korkotapa todelliset/360?”

Vastaus: Kuinka paljon 390 euron talletukselle maksetaan korkoa 83 korkopäivältä, kun tilin nettokorkokanta on 1,82 % ja korkotapa todelliset/360?

139. a) Pääoma on $k = 100 \text{ €}$, nettokorkokanta $i = 0,0050$ ja korkoaika on $t = 1$ vuosi.

Lasketaan tilille maksettava korko.

$$r = kit = 100 \text{ €} \cdot 0,0050 \cdot 1 = 0,50 \text{ €}$$

Korko lisätään pääomaan, joten 100 euron talletus kasvaa vuodessa $100 \text{ €} + 0,50 \text{ €} = 100,50 \text{ euron}$ suuriseksi.

Vastaus: 100,50 euron suuriseksi

- b) Kun raha on tilillä neljä kuukautta, korkoaika $t = \frac{4}{12} = \frac{1}{3}$ vuotta.

Pääoma on $k = 100 \text{ €}$ ja nettokorkokanta $i = 0,0050$.

Lasketaan tilille maksettavan koron määrä.

$$r = kit = 100 \text{ €} \cdot 0,0050 \cdot \frac{1}{3} = 0,166\dots \text{ €} \approx 0,17 \text{ €}$$

Korko lisätään pääomaan, joten 100 euron talletus kasvaa neljässä kuukaudessa $100 \text{ €} + 0,17 \text{ €} = 100,17 \text{ euron}$ suuriseksi.

Vastaus: 100,17 euron suuriseksi

- c) Kun raha on tilillä sata päivää ja käytetään korkotapaa 30/360, korkoaika $t = \frac{100}{360} = \frac{5}{18}$ vuotta.

Pääoma on $k = 100$ € ja nettokorkokanta $i = 0,0050$.

Lasketaan tilille maksettavan koron määrä.

$$r = kit = 100 \text{ €} \cdot 0,0050 \cdot \frac{5}{18} = 0,138\dots \text{ €} \approx 0,14 \text{ €}$$

Korko lisätään pääomaan, joten 100 euron talletus sadassa päivässä $100 \text{ €} + 0,14 \text{ €} = 100,14$ euron suuriseksi.

Vastaus: 100,14 euron suuriseksi

140. Lasketaan ensin korko, kun lähdeveroa ei oteta huomioon. Pääoma on $k = 4892,02$ €, korkokanta on $i = 0,0164$ ja korkoaika on $t = 1$ vuosi.

$$r = kit = 4892,02 \text{ €} \cdot 0,0164 \cdot 1 = 80,229\dots \text{ €} \approx 80,23 \text{ €}.$$

Lähdeveroa maksetaan 30 % koron määrästä eli

$$0,3 \cdot 80,23 \text{ €} = 24,069 \text{ €}.$$

Lähdeveron määrä pyöristetään alaspäin 10 sentin tarkkuuteen, joten veroa maksetaan 24,00 €.

$$\text{Nettokorko on } 80,23 \text{ €} - 24,00 \text{ €} = 56,23 \text{ €}.$$

$$\text{Koron maksun jälkeen tilillä on rahaa } 4892,02 \text{ €} + 56,23 \text{ €} = 4948,25 \text{ €}.$$

Vastaus: 4948,25 euroa

141. Lainapääoma on $k = 1250$ €, korkoaika on $t = 215 / 365 = 0,589\dots$ vuotta ja korko $r = 1319,95$ € – 1250 € = $69,95$ €. Merkitään nettokorkokantaa prosenttikertoimena kirjaimella i . Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan i siitä.

$$\begin{aligned} r &= kit \\ 69,95 &= 1250 \cdot i \cdot 0,589\dots \\ 69,95 &= 736,301\dots i && \parallel : 736,301\dots \\ i &= 0,09500\dots \end{aligned}$$

Korkokanta on $0,09500\dots = 9,500\dots \% \approx 9,5 \%$

Vastaus: $9,5 \%$

142. Pääoma on $k = 1100$ € ja nettokorkokanta $i = 0,0077$. Lasketaan korkopäivät.

tammikuu: $31 - 3 = 28$ (talletuspäivää ei lasketa)

helmikuu: 29 (karkausvuosi)

maaliskuu: 31

huhtikuu: 30

toukokuu: 31

kesäkuu: 30

heinäkuu: 31

elokuu: 8 (lopetuspäivä lasketaan)

Korkopäiviä on yhteensä $28 + 29 + 31 + 30 + 31 + 30 + 31 + 8 = 218$,

joten korkoaika on $\frac{218}{366}$ vuotta.

Lasketaan tilille maksettava korko.

$$r = kit = 1100 \text{ €} \cdot 0,0077 \cdot \frac{218}{366} = 5,044\dots \text{ €} \approx 5,04 \text{ €}$$

Korko lisättiin pääomaan, joten Veeti sai tililtä 1100 € + $5,04$ € = $1105,04$ €.

Vastaus: $1105,04$ €

143. Lasketaan korkopäivät.
kesäkuu: $30 - 2 = 28$ (talletuspäivää ei lasketa)
heinäkuu: 31
elokuu: 31
syyskuu: 1 (lopetuspäivä lasketaan)
Korkopäiviä on yhteensä $28 + 31 + 31 + 1 = 91$.

Korko on $r = 5,46$ €, korkokanta $i = 0,0072$ ja korkoaika $t = \frac{91}{360}$ vuotta.

Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä pääoma k .

$$r = kit$$

$$5,46 = k \cdot 0,0072 \cdot \frac{91}{360}$$

$$5,46 = 0,00182k \quad \| : 0,00182$$

$$k = 3000$$

Sara talletti tilille 3000 euroa.

Vastaus: 3000 euroa

144. a) Tilillä oleva pääoma oli $k = 200$ €.
Tililtä nostettiin $202,70$ €, joten koron määrä oli
 $r = 202,70 \text{ €} - 200 \text{ €} = 2,70 \text{ €}$.
Lasketaan korkopäivät.
maaliskuu: $31 - 19 = 12$ (talletuspäivää ei lasketa)
huhtikuu: 30
toukokuu: 31
kesäkuu: 30
heinäkuu: 31
elokuu: 31
syyskuu: 30
lokakuu: 21 (lopetuspäivä lasketaan)

Korkopäiviä on yhteensä
 $12 + 30 + 31 + 30 + 31 + 31 + 30 + 21 = 216$,
joten korkoaika on $\frac{216}{365}$ vuotta.

Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä nettokorkokanta i .

$$\begin{aligned} 2,70 &= 200 \cdot i \cdot \frac{216}{365} \\ 2,70 &= 118,356 \dots i && \quad || : 118,365 \dots \\ i &= 0,02281 \dots \end{aligned}$$

Tilin nettokorkokanta oli $2,281 \dots \% \approx 2,28 \%$.

Vastaus: $2,28 \%$

- b) Merkitään korkokantaa kirjaimella x .
Nettokorkokanta on 70% korkokannasta. a-kohdan perusteella nettokorkokanta on $i = 0,02281 \dots \%$. Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä korkokanta x .

$$\begin{aligned} 0,70 \cdot x &= 2,281 \dots && \quad || : 0,70 \\ x &= 3,258 \dots \end{aligned}$$

Korkokanta on $3,258 \dots \% \approx 3,26 \%$.

Vastaus: $3,26 \%$

- 145.** Tilin nettokorkokanta on 1,70 %, joten $i = 0,0170$.
Tarvittavat korkotulot vuodessa ovat $12 \cdot 2300 \text{ €} = 27\,600 \text{ €}$.
Korkoaika on $t = 1$ vuosi. Merkitään pääomaa kirjaimella k ja ratkaistaan se yhtälön avulla.

$$\begin{aligned}r &= kit \\27\,600 &= k \cdot 0,0170 \cdot 1 \\27\,600 &= 0,0170k \quad || : 0,0170 \\k &= 1\,623\,529,411\dots\end{aligned}$$

Henrik tarvitsee $1\,623\,529,411\dots \text{ €} \approx 1\,624\,000$ euron suuruisen pääoman.

Vastaus: $1\,624\,000 \text{ €}$

- 146.** Tilin korkokanta oli 11,40 %, joten $i = 0,1140$. Korko oli $r = 148,20 \text{ €}$.

Lasketaan korkopäivät.

syyskuu: $30 - 2 = 28$ (talletuspäivää ei lasketa)

lokakuu: 30

marraskuu: 30

joulukuu: 16 (lopetuspäivä lasketaan)

Korkopäiviä on yhteensä $28 + 30 + 30 + 16 = 104$, joten korkoaika on $t = 104 / 360 = 0,288\dots$ vuotta.

Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä pääoma k .

$$\begin{aligned}r &= kit \\148,20 &= k \cdot 0,1140 \cdot 0,288\dots \\148,20 &= 0,03293\dots k \quad || : 0,03293\dots \\k &= 4500\end{aligned}$$

Lainan suuruus oli 4500 € .

Vastaus: 4500 €

147. Lainapääoma oli $k = 5600$ € ja korkokanta $i = 0,108$. Maksetun koron määrä on $r = 266,77$ €.

Merkitään korkoaikaa vuosina kirjaimella t ja ratkaistaan se yhtälön avulla.

$$\begin{aligned}266,77 &= 5600 \cdot 0,108 \cdot t \\266,77 &= 604,8t && \parallel : 604,8 \\t &= 0,441\dots\end{aligned}$$

Korkoaika on $0,441\dots$ vuotta.

Merkitään korkoaikaa päivinä kirjaimella x ja ratkaistaan se yhtälön avulla.

$$\begin{aligned}x / 365 &= 0,441\dots && \parallel \cdot 365 \\x &= 160,997\dots \\x &\approx 161\end{aligned}$$

Laina-aika oli 161 päivää.

Määritetään takaisinmaksupäivä taulukoimalla korkopäiviä.

Kuukausi	Korkopäiviä	Korkopäiviä jäljellä
huhtikuu	$30 - 27 = 3$	$161 - 3 = 158$
toukokuu	31	$158 - 31 = 127$
kesäkuu	30	$127 - 30 = 97$
heinäkuu	31	$97 - 31 = 66$
elokuu	31	$66 - 31 = 35$
syyskuu	30	$35 - 30 = 5$
lokakuu	5	

Takaisinmaksupäivä on 5.10.

Tarkistetaan takaisinmaksupäivä ohjelmalla.

	A	B	C
1	Lainanottopäivä	27.04.	
2	Lainapäiviä	161	
3	Takaisinmaksupäivä	05.10.	'=B1+B2

Vastaus: 5.10.

148. Tilin nettokorkokanta on $0,7 \cdot 2,86 \% = 2,002 \%$, joten $i = 0,02002$.
Korkoaika on $t = \frac{215}{360}$ vuotta.

Merkitään talletettavaa pääomaa kirjaimella k , jolloin tilille maksettavan koron määrä on $2000 - k$.

Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä pääoma k .

$$\begin{aligned} r &= kit \\ 2000 - k &= k \cdot 0,02002 \cdot \frac{215}{360} \\ 2000 - k &= 0,011\dots k \\ 2000 &= 0,011\dots k + k \\ 2000 &= 1,011\dots k \\ 1,011\dots k &= 2000 && \parallel : 1,011\dots \\ k &= 1976,369\dots \\ k &\approx 1976,37 \end{aligned}$$

Tilille on talletettava 1976,37 euroa.

Vastaus: 1976,37 euroa

- 149.** Korkokanta on 7,50 %, joten $i = 0,075$.
Pääoma on $k = 115$ €.
Lasketaan korkopäivät.
tammikuu: $31 - 2 = 29$
helmikuu: 28
maaliskuu: 31
huhtikuu: 30
toukokuu: 4

Korkopäiviä on yhteensä $29 + 28 + 31 + 30 + 4 = 122$, joten korkoaika on $\frac{122}{365}$ vuotta.

Lasketaan korko.

$$r = kit = 115 \text{ €} \cdot 0,075 \cdot \frac{122}{365} = 2,882\dots \text{€} \approx 2,88 \text{€}$$

Laskusta maksetaan viivästyskorkoa 2,88 €.

Vastaus: 2,88 euroa

SYVENNÄ YMMÄRRYSTÄ

150. Lasketaan molemmille talletuksille maksettavien korkojen määrät.

Karoliina:

Tilin nettokorkokanta on $0,7 \cdot 2,2 \% = 1,54 \%$, joten $i = 0,0154$.

Pääoma on $k = 10\,000 \text{ €}$ ja korkoaika $t = 1$.

Lasketaan nettokorko.

$$r = kit = 10\,000 \text{ €} \cdot 0,0154 \cdot 1 = 154 \text{ €}$$

Petteri:

Ensimmäisen tilin nettokorkokanta on $0,7 \cdot 2,35 \% = 1,645 \%$, joten $i = 0,01645$.

Pääoma on $k = 10\,000 \text{ €}$ ja korkoaika $t = \frac{1}{2}$ vuotta.

Lasketaan ensimmäisen puolen vuoden aikana kertynyt korko.

$$r = kit = 10\,000 \text{ €} \cdot 0,01645 \cdot \frac{1}{2} = 82,25 \text{ €}$$

Toisen tilin nettokorkokanta on $0,7 \cdot 2,00 \% = 1,4 \%$, joten $i = 0,014$.

Pääoma on $k = 10\,000 \text{ €} + 82,25 \text{ €} = 10\,082,25 \text{ €}$ ja

korkoaika $t = \frac{1}{2}$ vuotta.

Lasketaan toisen puolen vuoden aikana kertynyt nettokorko.

$$r = kit = 10\,082,25 \text{ €} \cdot 0,014 \cdot \frac{1}{2} = 70,575\dots \text{ €} \approx 70,58 \text{ €}$$

Petterin sijoitus kasvoi nettokorkoa vuoden aikana yhteensä

$$82,25 \text{ €} + 70,58 \text{ €} = 152,83 \text{ €}.$$

Karoliina sai vuoden aikana 154 € nettokorkoa, joten hän teki paremman sijoituksen. Karoliinan sijoituksen arvo vuoden kuluttua oli $10\,000 \text{ €} + 154 \text{ €} = 10\,154 \text{ €}$.

Vastaus: Karoliina, $10\,154$ euroa

151. Merkitään henkilön A tallettaman pääoman suuruutta lausekkeella $28a$, jolloin henkilön B tallettaman pääoman suuruus on $29a$. Henkilön A talletus kasvoi korkoa $\frac{292}{365}$ vuotta ja henkilön B talletus $\frac{219}{365}$ vuotta.

Nostaessaan rahat henkilö A sai $28a + 28a \cdot i \cdot \frac{292}{365}$ ja henkilö B

$29a + 29a \cdot i \cdot \frac{219}{365}$. Merkitään korkokantaa prosenttikertoimena kirjaimella i ja ratkaistaan se yhtälön avulla.

$$28a + 28a \cdot i \cdot \frac{292}{365} = 29a + 29a \cdot i \cdot \frac{219}{365} \quad || : a$$

$$28 + 28i \cdot \frac{292}{365} = 29 + 29i \cdot \frac{219}{365} \quad || \cdot 365$$

$$10\,220 + 28i \cdot 292 = 10\,585 + 29i \cdot 219$$

$$10\,220 + 8176i = 10\,585 + 6351i$$

$$8176i - 6351i = 10\,585 - 10\,220$$

$$1825i = 365 \quad || : 1825$$

$$i = 0,2$$

Korkokanta oli 20 %.

Vastaus: 20 %

152. Talletuspäiviltä korko laskettiin uuden koron mukaan. Taulukoidaan korkopäiviä ja niiden aikana voimassa olevia korkokantoja.

Aikaväli	Korkoaika (vrk)	Nettokorkokanta
2.5.2002–10.6.2002	toukokuu: 31 – 2 = 29 kesäkuu: 10 yht. 39	$0,71 \cdot (3,50 \% - 1,00 \%) = 1,775 \%$
11.6.2002–14.10.2002	kesäkuu: 30 – 11 + 1 = 20 heinäkuu: 31 elokuu: 31 syyskuu: 30 lokakuu: 14 yht. 126	$0,71 \cdot (3,75 \% - 1,00 \%) = 1,9525 \%$
15.10.2002–31.12.2002	lokakuu: 31 – 15 + 1 = 17 marraskuu: 30 joulukuu: 31 yht. 78	$0,71 \cdot (3,50 \% - 1,00 \%) = 1,775 \%$
1.1.2003	1	$0,71 \cdot (3,50 \% - 1,00 \%) = 1,775 \%$
2.1.2003–2.3.2003	tammikuu: 31 – 2 + 1 = 30 helmikuu: 28 maaliskuu: 2 yht. 60	$0,71 \cdot (3,20 \% - 1,00 \%) = 1,562 \%$
3.3.2003–2.5.2003	maaliskuu: 31 – 3 + 1 = 29 huhtikuu: 30 toukokuu: 2 yht. 61	$0,71 \cdot (2,90 \% - 1,00 \%) = 1,349 \%$

Vuoden 2002 nettokorko oli yhteensä

$$11\,000 \text{ €} \cdot 0,01775 \cdot \frac{39}{365} + 11\,000 \text{ €} \cdot 0,019525 \cdot \frac{126}{365} + 11\,000 \text{ €} \cdot 0,01775 \cdot \frac{78}{365} \\ = 136,728\dots \text{ €} \approx 136,73 \text{ €}.$$

Korko liitettiin pääomaan, joten vuoden 2003 alussa tilillä oli 11 136,73 €.

Vuoden 2003 nettokorko oli yhteensä

$$11\,136,73 \text{ €} \cdot 0,01775 \cdot \frac{1}{365} + 11\,136,73 \text{ €} \cdot 0,01562 \cdot \frac{60}{365} \\ + 11\,136,73 \text{ €} \cdot 0,01349 \cdot \frac{61}{365} \\ = 54,244\dots \text{ €} \approx 54,24 \text{ €}.$$

Lopettaessaan tilin henkilö sai $11\,136,73\text{ €} + 54,24\text{ €} = 11\,190,97\text{ €}$.

Talletuksen suuruus oli $k = 11\,000\text{ €}$, korkoaika oli 1 vuosi ja korko $r = 190,97\text{ €}$. Muodostetaan yhtälö ja ratkaistaan siitä korkokanta i .

$$190,97 = 11\,000 \cdot i \cdot 1 \quad || : 11\,000$$
$$i = 0,01736\dots$$

Talletuksen tuotto prosentti oli $1,736\dots\% \approx 1,74\%$.

Vastaus: 11 190,97 euroa; 1,74 %